

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ДРІБНИХ ТВАРИН

спеціальність	211 –Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	ветеринарна медицина
освітній рівень	Не обмежено	кафедра	ветеринарна хірургія та репродуктологія

ВИКЛАДАЧ

Цимерман Олеся Олександрівна

Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина
Науковий ступень - кандидат ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.07-ветеринарне акушерство
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – 16 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 8 методичних розробок;
- досвід наукової роботи 16 років;
- співавторка тематичної публікації у виданнях Web of Science.
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0664073221	електронна пошта	alesyacimmerman@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	---------------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	вивчення структурної характеристики та функціональних особливостей органів систем регуляції репродукції дрібних тварин, особливостей утримання та використання плідників, методів отримання сперми, макро- та мікроскопічної оцінки її якості, зберігання, техніки штучного осіменіння тварині, трансплантації ембріонів, особливостей перебігу внутрішньоутробного періоду розвитку дрібних тварин, особливостей будови та функціонування фетоплацентарного комплексу, фізіології та патології родів, особливостей фізіологічного розвитку новонароджених цуценят та кошенят, патологій, що виникають в пренатальний, інтранатальний та неонатальний періоди.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • здатність дотримуватись правил особистої безпеки при дослідженні дрібних тварин, використовуючи знання про їх наркотизацію та фіксацію, дотримуватися правил особистої гігієни, користуватися правилами асептики та антисептики при здійсненні будь-якого акушерсько-гінекологічного або андрологічного втручання чи дослідження (ФК3)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність проводити дослідження на відповідному рівні, застосовувати знання у практичних ситуаціях, застосовувати інструментарій, спеціальні пристрої для проведення спеціальних маніпуляцій під час виконання професійних задач (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ФК2, ФК4, ФК19, ФК19.1, ПРН7)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність проводити акушерсько-гінекологічні заходи та операції ((ЗК1, ЗК2, ФК1, ФК2, ФК8, ФК19, ФК19.1, ПРН7, ПРН8)/ індивідуальні практичні заняття. • розуміти та з'ясувати особливості проведення клінічних досліджень з метою формування висновків щодо стану тварини та встановлення діагнозу (ЗК2, ЗК3, ФК1, ФК2, ФК8, ФК11, ФК19, ФК19.1, ПРН7, ПРН8)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, пошуку, обробки інформації з різних джерел (ЗК1, ПРН7)/ індивідуальні практичні заняття.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин лабораторно-практичні; 30 години самостійних занять, модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	«вільне зарахування»

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<ol style="list-style-type: none"> 1. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел. 2. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. ЗК6. Здатність проведення досліджень на 	Програмні результати навчання	<ol style="list-style-type: none"> 1. ПРН 7. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин. 2. ПРН 8. Пояснювати сутність та динаміку розвитку
-------------	---	-------------------------------	---

відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

4. ФК1. Здатність розуміти та з'ясувати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин.
5. ФК2. Здатність застосувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для здійснення необхідних маніпуляцій під час виконання професійних задач діяльності.
6. ФК3. Здатність дотримуватись правил техніки безпеки, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.
7. ФК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
8. ФК8. Здатність проводити акушерсько-хірургічні заходи та операції.
9. ФК11. Здатність розробляти стратегії профілактики.
10. ФК19. Здатність проводити фахову діяльність в межах обраної спеціалізації.
11. ФК19.1. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб дрібних тварин.

фізіологічних процесів, які виникають в організмі тварин під впливом факторів зовнішнього середовища, дії інфекційних агентів, хірургічних та акушерсько-гінекологічних втручань.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Особливості відтворної здатності дрібних тварин

Лекція 1	Морфофункціональна характеристика статевих органів самок і самців дрібних тварин Особливості прояву статевої функції самок дрібних тварин.	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Особливості статевого циклу самок дрібних тварин. В'язка дрібних тварин.	Самостійна робота	Статева і фізіологічна зрілість самців і самок дрібних тварин в залежності від породи. Статевий інстинкт, статеві рефлекси, статевий акт. Природне осіменіння дрібних тварин. Фізіологічні основи використання самців дрібних тварин.
Лекція 2	Штучне осіменіння тварин. Переваги методу, поширеність. Трансплантація ембріонів. Запліднення та його особливості				

	у самок різних видів дрібних тварин.				Вплив типу нервової діяльності на статеву функцію самців. Гальмування статевих рефлексів. Лібідо самців та причини його зниження. Затяжна тічка і скрита тічка
		ЛПЗ 2	Сперма її особливості у самців дрібних тварин.		Пригнічення тічки, тривале запобігання тічки і короткочасне зрушення тічки.
		ЛПЗ 3	Отримання сперми від плідників. Оцінка якості еякуляту самців дрібних тварин.		Значення трансплантації ембріонів у розведенні дрібних тварин.
		ЛПЗ 4	Зберігання і криоконсервація еякуляту самців дрібних тварин. Штучне осіменіння самок дрібних тварин.		Методи синхронізації статевих циклів та викликання суперовуляції у самиць дрібних тварин.
					Методи отримання ембріонів та технологія роботи з ембріонами.
					Пересаджування ембріонів та особливості трансплантації у дрібних тварин.

Модуль 2. Пренатальний, інтранатальний та неонатальний періоди дрібних тварин

Лекція 3	Особливості фізіології та патології пренатального періоду.	ЛПЗ 5	Діагностика вагітності дрібних. Патологія вагітності.	Самостійна робота	Патологія плаценти при інфекційних захворюваннях дрібних тварин. Знеболення родів. Інфекційні хвороби новонароджених цуценят і кошенят. Причини виникнення та методи лікування мастопатій.
Лекція 4	Патології вагітності дрібних тварин.	ЛПЗ 6	Переривання вагітності у самок дрібних тварин.		
Лекція 5	Особливості фізіології та патології інтранатального періоду.	ЛПЗ 7	Фізіологія родів. Патологія родів.		
Лекція 6	Неонатальний період.	ЛПЗ 8	Допомога при патологічних родах у дрібних тварин		
		ЛПЗ 9	Фізіологія та патологія після родового періоду. Загибель новонароджених цуценят та		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Акушерство, гінекологія та біотехнологія розмноження тварин з основами андрології: Програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців вищих аграрних закладів освіти 3-4 рівня акредитації за спеціальністю 7.130501. „Ветеринарна Медицина” / Г.В. Зверева, С.П. Хомин, В.А. Яблонський, В.Й. Любетський, Г.Г. Харута. – К.: Аграрна освіта, – 2001. – 20с.
2. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник./ Д.С. Гришко. Х.: – Прапор, 2003. – 400с.
3. Фізіологія і патологія розмноження дрібних тварин / Навчальний посібник. / Харенко М.І., Хомин С.П., Кошовий В.П. та інші– Суми: Ват „Сумська обласна друкарня”, видавництво „Козацький вал”, 2005. – 554с.
4. Практична ветеринарна гінекологія: Учб. Посібник для студ. Факультету вет. медицини, слухачів факультету підвищення кваліфікації, фахівців вет. медицини/ ХЗВІ. Скл. Гришко Д.С., Жидков Д.Н., Гонтаренко В.С. та ін –Х., 1999.
5. Хвороби собак і кішок. /В.Б. Борисевич, В.Ф.Галат, Г.М. Калиновський та ін.; за ред А.Й. Мазуркевича.-К.: Урожай, 1996-432с.

Методичне забезпечення

1. Цимерман О.О. Комплексна діагностика та профілактика пренатальної патології у собак. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини. Х. – ДБТУ. – 2021. –47с.
2. Робочий зошит для самостійної роботи студентів 2 (2 семестр) курсу факультету ветеринарної медицини з курсу «Хвороби дрібних тварин».- Х.–2023.–21 С.
3. Сарбаш Д.В., Кантемир О.В., Заїка П.О. Методичні рекомендації для проведення лабораторно-практичних занять з загального курсу оперативної хірургії для викладачів і студентів 2, 3 курсів факультету ветеринарної хірургії. Х.: ДБТУ 2022 - 44с.
4. Сарбаш Д.В., Цимерман О.О., Заїка П.О. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи студентам факультету ветеринарної медицини Х.: РВВ. ХДЗВА 2022 - 34с.
5. Сарбаш Д.В. Кантемир О.В., Заїка П.О., Цимерман О.О. Методичні рекомендації для проведення лабораторно-практичних занять з загального курсу хірургії для викладачів і студентів 2,3 курсів факультету ветеринарної медицини Х.: ДБТУ 2022 - 44с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-org-op.pdf>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	90-100	«Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

		82-89	«Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	74-81	«Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.
		64-73	«Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;
		60-63	«Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і 29 процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.
		35-59	-«Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення
		0-34	«Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.